

STŘEDISKO VÝCHOVNÉ PÉČE BRNO
Veslařská 252, 637 00 Brno

VÝROČNÍ ZPRÁVA

za školní rok 2016/2017

telefony

ambul.: 543 216 685 , 722 952 499
vedoucí SVP : 722 930 411

web, e-mail

www.svpbrno.cz
svpbrno@svpbrno.cz

- 1. Základní údaje o Středisku výchovné péče**
- 2. Charakteristika Střediska výchovné péče**
- 3. Ambulantní program SVP**
- 4. Celodenní program SVP**
- 5. Internátní program SVP**
- 6. Údaje o klientech SVP**
- 7. Údaje o pracovnících SVP**
- 8. Údaje o dalším vzdělávání zaměstnanců SVP**
- 9. Údaje o aktivitách a spolupráci SVP s dalšími odbornými institucemi**
- 10. Závěr**

1. Základní údaje o Středisku výchovné péče

Název zařízení : Diagnostický ústav pro mládež, středisko výchovné péče a školní jídelna, Brno

Adresa : Veslařská 252, Brno 637 00
tel.: 543 216 685, 722 925 499
e-mail: svpbrno@svpbrno.cz

Právní forma : Příspěvková organizace

IČO : 62158384

Zřizovatel : MŠMT – Karmelitská 7 , 118 12 Praha

Ředitel : Mgr. Renata Ježková

Vedoucí SVP : Mgr. Bohdan Čermák od 1. 1. 2010

Části SVP : 1. ambulantní program
2. celodenní program
3. internátní program

2. Charakteristika Střediska výchovné péče

Středisko výchovné péče Brno (dále jen středisko) poskytuje ambulantní, celodenní, internátní a všestranně preventivní výchovnou péči a psychologickou pomoc dětem a mládeži s rizikem či projevy poruch chování a negativních jevů v sociálním vývoji a též dětem propuštěným z ústavní výchovy při jejich integraci do společnosti. Tato péče je zaměřena na odstranění či zmírnění již vzniklých poruch chování a na prevenci vzniku dalších vážnějších výchovných poruch a negativních jevů v sociálním vývoji žáků, pokud u nich nenastal důvod k nařízení ústavní výchovy nebo uložení ochranné výchovy. Dále se tato péče rozšiřuje také na rodiny těchto dětí, respektive na zařízení, která rodinu nahrazují.

Pracovníci střediska poskytují konzultace, odborné informace a pomoc zákonným zástupcům, pedagogickým pracovníkům škol a školských zařízení v oblasti výchovy a vzdělávání žáků s rizikem či s projevy poruch chování. Ke své práci používají psychologické, speciálně pedagogické, výchovné a vzdělávací metody a postupy.

Základním principem SVP je svobodné rozhodnutí klienta a zákonných zástupců při volbě druhu poskytované péče.

Cílovou skupinou jsou děti a mládež spolu se svými rodinami, u nichž probíhá příprava na povolání. Specializujeme se v rámci školského systému na první a druhý stupeň školní.

Programy jsou koncipovány v celodenním oddělení pro první stupeň s přesahem do stupně druhého v závislosti na složení skupiny a rozsahu daných potíží klienta. V internátním oddělení je program koncipován na věkové rozmezí 10 až 15 let klienta.

3. Ambulantní program

Ambulance je páteří systému a je provázána s oběma následnými pobyty. I v letošním roce se dařilo zabezpečit naplněnost zařízení a to již od září.

Na činnosti ambulantního oddělení SVP se podílejí dva etopedi a dva psychologové, sociální pracovnice a vedoucí zařízení. Vzhledem k tomu, že všichni mají povinnosti v ostatních programech je toto oddělení nejvíce vytíženou oblastí, zároveň personálně poddimenzovanou sekcí SVP. Je to bohužel problém, bez jehož odstranění nelze zlepšit kvalitu práce s klientem zejména v oblasti frekvence setkávání. Také prostorové podmínky jsou aktuálně limitní.

Práce s klienty se orientovala zejména na tyto oblasti:

- jednorázová a dlouhodobá intervenční péče
- psychologická a speciálně pedagogická diagnostika
- informace, konzultace
- speciálně pedagogická péče
- krizová intervence
- depistážní a prezentační činnost

Ambulantní oddělení SVP je v činnosti v pondělí až čtvrtek od 7.30 do 18.00 a v pátek od 7.30 do 15.00. Pracovníci ambulance zajišťují samostatnou intervenční a diagnostickou práci u klientů ambulantních i u klientů, kteří procházejí nebo prošli celodenní či internátní částí SVP.

Hlavní složkou naší práce v ambulanci je poskytování konzultací osobám odpovědným za výchovu jedince, dětem samotným a pedagogickým pracovníkům všech typů školských zařízení.

Výsledný efekt našich konzultací je do velké míry závislý na motivaci členů rodiny ke změně jejich vztahových a komunikačních vzorců, ale také na motivaci širšího sociálního okolí k pomoci ke změně (škola, širší rodina).

Motivaci rodin ke spolupráci se snažíme usnadňovat chápavým přístupem a snahou vytvořit bezpečné prostředí pro rodinu. Snažíme se, aby všichni členové přijali svojí část odpovědnosti za problém a aby si vytvořili vzájemné pochopení a tak zlepšili komunikaci. Někdy v této atmosféře dokáže rodina přijít sama na to, co její členové potřebují a jaké změny chtějí udělat.

Důležitou součástí naší péče je pomoc při tvorbě hranic v rámci rodinného systému a někdy dohled na jejich dodržování. V případě, že jsou hranice ve vztazích citelně narušené a dochází k vážnějším formám destruktivního chování (i mimo domácí prostředí), pak musíme být direktivnější a doporučit nějaké zásahy do rodinného systému.

U dětí v takových případech doporučujeme intenzivnější péči v programech celodenním a internátním.

Co se týká rodičů, tak zde někdy doporučujeme vlastní individuální terapii rodiče a v extrémních případech i změnu pečující osoby.

V případě, že na rodinu dohlíží kurátor, o svých doporučeních ho informujeme. V případě vážnějších problémů vyhledáváme kurátora i v případě, že rodina v péči kurátora není (např. v případě trestných činů nebo zanedbávání péče).

V ambulanci jsou vždy nastaveny podmínky naší spolupráce. Nastavení podmínek ambulantní péče probíhá na začátku práce s klienty ve formě individuálního výchovného plánu - ten zohledňuje potenciál dítěte a rodiny ke změně a vážnost výchovných problémů.

V případě, že jsou problémy vážné a jsou porušovány i zákony, jsou podmínky striktnější (včetně počtu sezení a vyžadované změny). V případech, kde má rodina spíš vztahové problémy, mají větší volnost ve vytváření vlastní zakázky, ale je také vyžadovaná spolupráce a snaha o změnu.

Po vytvoření individuálního plánu se snažíme vést rodiče k tomu, aby si našli svůj systém pravidel a hranice ve vztazích v rodině.

Klademe velký důraz i na emoční aspekty rodinných problémů. Snažíme se pomáhat ventilovat emoce a schopnosti jim více porozumět, protože mnohé výchovné problémy závisí na emočním přetížení členů rodiny.

Mnohým klientům je doporučena psychiatrická, psychologická či jiná konzultační činnost, kde mají rodiče další prostor získat větší pohodu a lehkost, která velmi silně ovlivňuje vývoj a chování dítěte.

K zorientování se v konkrétním problému klientů pomáhá psychologická diagnostika, která je součástí naší péče.

Dařilo se vytvářet pevnější kontakty s některými základními školami, které se k nám obracejí více o pomoc a více nám důvěřují.

Ambulantní práce s klientelou po pobytu je znázorněna graficky v příloze.

Práci s třídními kolektivy jsme po spuštění celodenního oddělení byli nuceni omezit. Specializujeme se na práci s konkrétním problémem ve třídě zpravidla pro kolektiv, ve kterém je dítě v péči SVP.

4. Celodenní program

Celodenní program se za více jak dva roky svého fungování ukázal být efektivním mezičlánkem programu ambulantního a pobytového. Primárně je nadále nabízen v případě, že se nedaří dosáhnout cílů stanovených individuálním výchovným plánem péčí ambulantní, a zároveň lze předpokládat, že internátní péče není dosud nutná, že je možné vzniklé problémy dítěte v rámci celodenní péče zvládnout.

Věková hranice nástupu dětí do celodenního programu se nadále mírně snižuje. Problémy dětí se daří podchycovat v mladším věku, tedy dříve než zasáhnou více oblastí života dítěte. Prognóza je v těchto případech pro děti příznivější.

Za uplynulý školní rok se do celodenního programu podařilo zakomponovat práci s novými individuálními deníky, které plní hned několik funkcí. Slouží jako průvodce dítěte i jeho rodiny programem, reprezentují jeho strukturu a filozofii. Na psaní deníků se denně podílí jak dítě, tak rodič, učitel a vychovatel. Tito slovně hodnotí chování dítěte během daného dne, hodnocení slovní je doplněno ohodnocením bodovým. Deníky tak podporují komunikaci a předávání informací mezi dítětem, rodiči a zaměstnanci střediska. Zachycují historii a průběh denního docházení dítěte do střediska, poskytují celkový obraz úspěchů dítěte i potíží, na kterých je potřeba dále pracovat. Postupem času vedou dítě k náhledu na jeho chování a učí ho sebereflexi. Mohou sloužit i jako diagnostický nástroj a poskytují mnohé podněty pro individuální pohovory s dítětem i pro rodinná sezení.

Jelikož se deníky osvědčily jako nosná opora celodenního programu, hodláme i nadále pracovat na jejich zdokonalování. Plánujeme zejména úpravy, které by deníky uzpůsobily potřebám mladších dětí a které by ještě více aktivizovali rodiče.

Důraz v celodenním programu je kladen na oblast školní. Pro děti je zajištěno každodenní dopolední školní vyučování ve skupině šesti žáků. Školní práce probíhá v malotřídním systému s dostatkem individuální podpory.

Děti pracují na individuálním vzdělávacím plánu, který pro ně vytváří kmenová škola. V celodenním programu je zahrnuta i pravidelná odpolední příprava do školy, kterou se postupně snažíme přenést k dětem domů tak, aby probíhala v co nejpřirozenějších podmínkách a vedla děti k samostatnosti. I v tomto roce se dařilo motivovat děti ke školní práci. Mnohé z dětí si v SVP mohly zažít při snaze školní úspěch, což se často odrazilo na jejich sebevědomí i celkovém nastavení. V uplynulém školním roce byly všechny děti ze základních škol (1 x 3. třída, 6 x 4. třída, 3 x 5. třída, 8 x 6. třída, 4 x 7. třída, 1 x 8. třída).

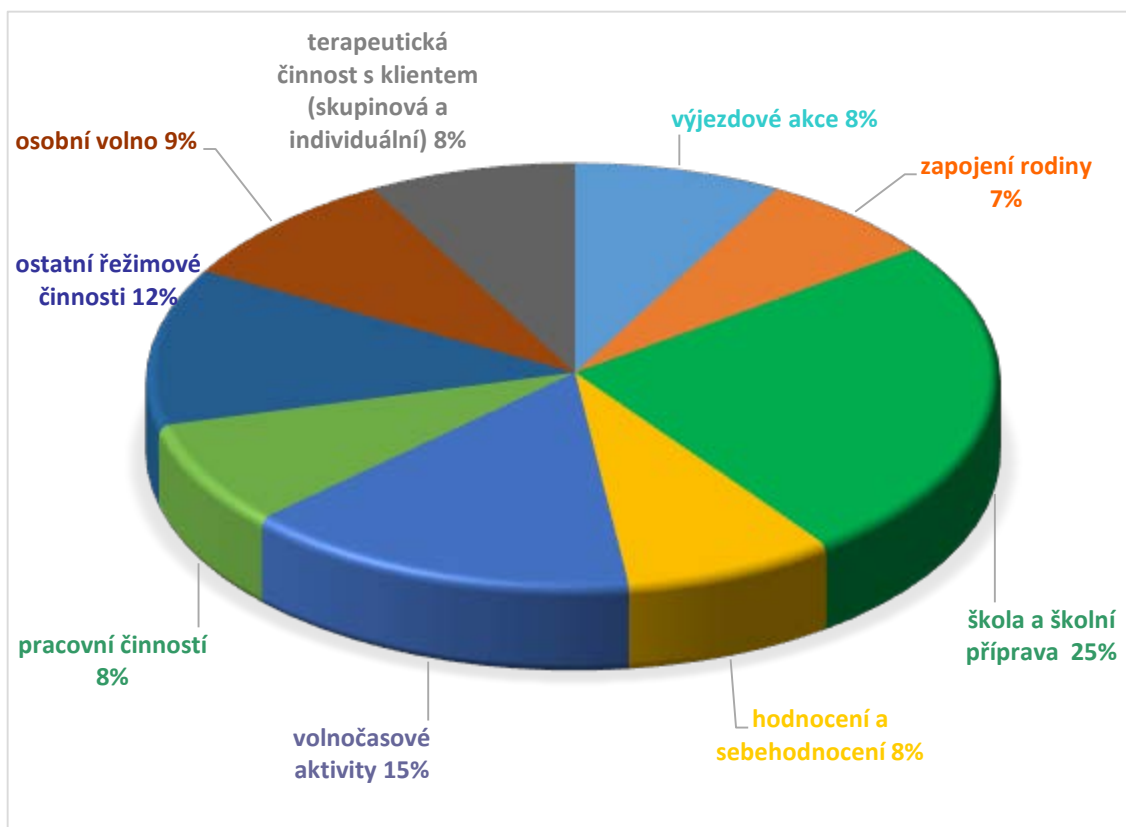
Neméně důležitou složkou programu je oblast volnočasová, kterou zajišťuje vychovatel v rámci vychovatelských bloků. Aktivity v této oblasti jsou cílené na rozvoj zájmové činnosti, sociálních kompetencí a na osobnostní růst dítěte. Krom výchovně vzdělávacích a zájmových činností jsou součástí programu i terapeutické aktivity. Dvakrát týdně byly v tomto roce realizovány rozvojové skupiny v rozsahu 50 a 90 minut, kratší skupiny pak každodenně ráno. Pravidelně probíhaly také individuální pohovory s dětmi i jejich rodiči. Skupiny a pohovory zajišťovali psycholog a etopedka.

Dařilo se také spolupracovat s kmenovými školami dětí, zejména s jejich třídními učiteli. Informace o průběhu denního docházení dítěte do SVP byly učitelům předávány jak písemnou formou, tak v závěru docházení ústně na společných schůzkách dítěte, třídního učitele, psychologa či etopedky z SVP, případně dalších osob spolupracujících s dítětem a jeho rodinou. Psycholog s etopedkou byli také v kontaktu s kurátory, se kterými sdíleli své poznatky o klientech.

5. Internátní program

Struktura dvouměsíčního internátního programu se neustále vyvíjí, především vzhledem ke snižujícímu se věku klientům a také požadavkům současné doby. Mnoho pravidel, která byla dříve součástí programu, nejsou již nyní společností tolik vyžadována (např. oblečení bez nevhodného textu či obrázku, zcela slušná mluva), změnily se tedy v tomto ohledu také naše nároky. Vycházíme více vstříc individuálním potřebám rodiny. Z toho důvodu se také snažíme rodiče klientů do celého programu stále více zapojovat. Obecně se u klientů soustředíme především na zlepšení vztahu ke škole (potažmo také školního prospěchu), větší zodpovědnost a samostatnost při plnění různých povinností, schopnost respektovat autority a získání schopnosti sebereflexe/náhledu, která je vede k produktivnějšímu a sociálně přijatelnému řešení konfliktních situací. Skupina se stále skládá ze šesti klientů, kteří by ideálně měli nejdříve projít přípravou v ambulantní docházce. Po ukončení internátního programu se práce zaměřuje především na probíhající recidivy daných potíží a podporou nově získaných modelů jednání. Individuální cíle internátního programu se stanovují s ohledem na další pozitivní směřování dítěte, ale také jeho ochotě převzít zodpovědnost za vlastní rozvoj.

Dítě během internátního programu prochází uceleným komunitním programem, jehož dvouměsíční struktura vypadá takto:

Součástí programu je šest zátěžových dnů rozdělených do dvou výjezdů mimo SVP. Děti absolvují tmelící dvoudenní a rozvojový čtyřdenní výjezd, které jsou laděny do právě probíhajících skupinových témat – rodina, vrstevnické vztahy.

Program je stanoven na 8 týdnů. Opakování programu je možné, je to však zpravidla zpráva o tom, že rodina nebyla schopna změny, které během prvního internátního programu uskutečnila, přenést do běžného života, nebo se jedná o chronické potíže (např. související s psychickým stavem klienta či s nevhodným sociálním prostředím). Spolupráce rodiny a určité změny v rodinném prostředí jsou nezbytné pro podporu pokroků, které dítě během programu učinilo.

Systém komunitní práce stojí na uzavřených skupinách. Snažíme se zachovat rodinný styl práce v zařízení. V oblasti IVP jsme pokročili směrem k aktivnější práci během pobytu. Forma tzv. „cílů na cestě“ – grafického znázornění obecně formulovaných bodů individuálního plánu - je přístupnější dětskému chápání a umožňuje nám konkrétnější zpětnou vazbu. Práce na stanovených cílech provází dítě po celou dobu internátního programu. Do celého systému stále více zapojujeme také rodiče dětí a snažíme se o efektivnější přenos do domácího prostředí. Během letošního roku jsme pokračovali v rozšířené možnosti návštěv rodičů, při čemž jsme je opět vedli k vyšší míře aktivního zapojení rodiny. V tomto trendu budeme nadále pokračovat.

Během uplynulého roku jsme přešli od bodového systému k hodnocení pomocí barev. Ty více podporují slovní zpětnou vazbu a dávají možnost zohlednit individualitu každého dítěte. Tento „barvový“ systém se nám dobře podařilo propojit s celým dvouměsíčním programem. Pro děti jsme jej zpřístupnili přehlednou a poutavou formou, pomocí tzv. „cest“.

Nově jsme také vytvořili pro klienty „průvodce“ – pracovní sešity, kde se (někdy dětmi, jindy dospělými) zaznamenávají různé formy hodnocení (barvy,

slovní hodnocení vychovatelů,...) a důležitých myšlenek z průběhu celého programu. Jsou tak pro klienty i jejich rodiče přístupné po celou dobu programu i po jeho skončení. V rozvoji a propracování tohoto systému plánujeme nadále pokračovat.

Stále se snažíme více zapojit klienty do přípravy jídel. K realizaci tohoto cíle nám nechtě stále pomáhá výpadek kuchyně DÚM při její rekonstrukci. Celá skupina se více podílí na přípravě i úklidu po jídle, celý proces stravování je nyní daleko výchovněji laděn. Děti nejsou jen konzumenty připraveného. V příštím roce se plánujeme více zaměřit na zdravý životní styl.

Internátní program má dobře navázanou spolupráci se zařízením „Kociánka“. Společné programy jsou nedílnou součástí výchovného plánu. Tuto spolupráce se nám zatím daří i nadále udržovat.

V uplynulém školním roce bylo vzdělávání dětí úspěšné. Letos byly všechny děti pouze ze základních škol (1 x 4. třída, 6 x 5. třída, 6 x 6. třída, 7 x 7. třída, 9 x 8. třída, 1 x 9. třída). Spolupráce se školami byla uskutečňována telefonicky a prostřednictvím emailové komunikace. O práci střediska projevovali zájem výchovní poradci i třídní učitelé, mnozí z nich středisko osobně navštívili. Vyučující střediska sděluje kmenovým školám, jak průběžné hodnocení žáků, tak i dosažené výsledky v závěru pobytu. S většinou dětí se v závěru programu navštívila jeho kmenová škola, kde byly předány informace ze strany dítěte i pracovníka SVP.

Na těchto výsledcích má významný podíl též odpolední školní příprava, na které se podílejí vychovatelé střediska. Děti pracují samostatně na úkolech zadaných vyučující, někteří za pomoci vychovatele. Do střediska často přicházejí děti s velkými nedostatky v učivu z mnoha předcházejících ročníků. I v těchto případech se mnohdy daří vrátit klientovi ztracenou sebedůvěru a motivaci do další školní práce. Vyžaduje to však důsledný individuální přístup s podporou a motivací. Všechny děti se ke své práci vyjadřují na dílčích hodnoceních, pokud se jim celý týden daří, jsou na komunitním setkání oceněny (propiska, bloček, ...). Rodiče jsou o školních výsledcích svých dětí pravidelně informováni v průběhu návštěvních dnů i v rámci individuálních setkávání.

Školní úspěchy tak mají významný podíl v práci s celým rodinným systémem i širším okolím. Školní úspěchy se odrážejí na celkovém nastavení a sebevědomí dítěte.

5. Údaje o klientech SVP

Počet klientů	
Ambulantní část:	235
z toho nových	121

Kapacita internátu: 6 - 8 lůžek

Počet nastoupených: 30 klientů

Plnění povinnou školní docházku: 30 klientů

Po skončení povinné školní docházky: 0 klientů

Kapacita celodenního oddělení: 6 klientů

Počet klientů za školní rok: 20 klientů

Internátní aktivity:

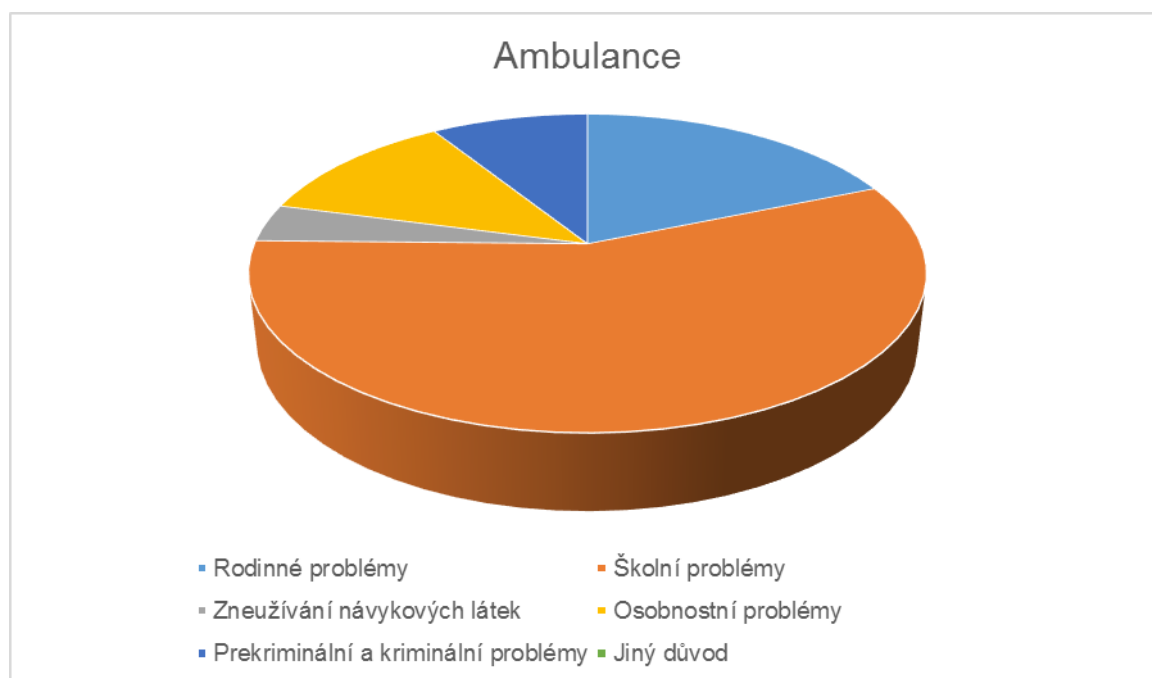
Nejbližší obec pověřená výkonem státní správy	Nezletilí, kteří prošli internátním pobytem	V péči OSPOD
Brno	7	5
Ostatní	23	14
Celkem	30	26

Ambulantní péče – 235 klientů

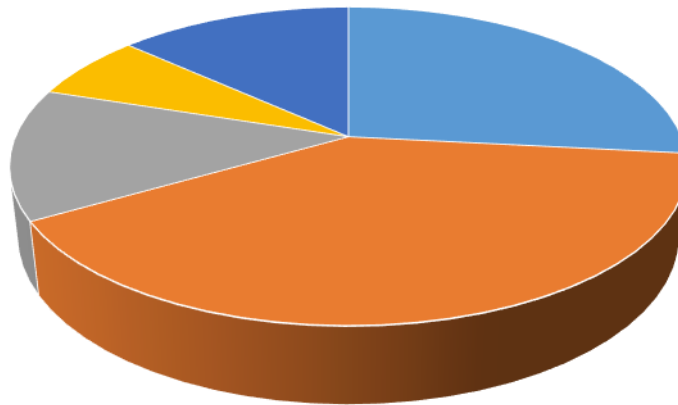
		V péči OSPOD
Brno	109	36
Brno-venkov	49	20
Ostatní	77	52

Hlavní důvod příchodu klienta do SVP

	ambulance	internát	celodenní
Rodinné problémy	44	8	2
z toho týrání a sexuální zneužívání	0	1	0
Školní problémy	133	12	12
z toho SPUCH	133	12	12
Zneužívání návykových látek	9	4	
Osobnostní problémy	28	2	6
Prekriminální a kriminální problémy	21	4	0

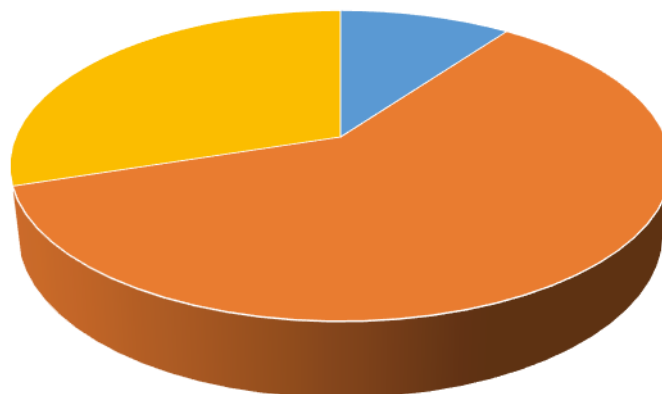

Internátní program

- Rodinné problémy
- Školní problémy
- Zneužívání návykových látek
- Osobnostní problémy
- Prekriminální a kriminální problémy
- Jiný důvod

Celodenní program

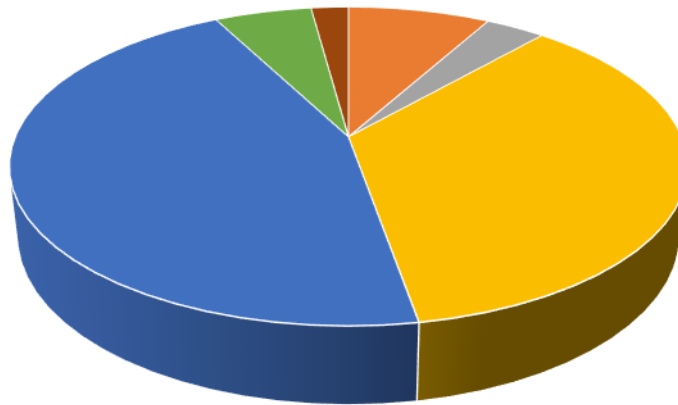

- Rodinné problémy
- Školní problémy
- Zneužívání návykových látek
- Osobnostní problémy
- Prekriminální a kriminální problémy

Iniciátor příchodu klienta do SVP

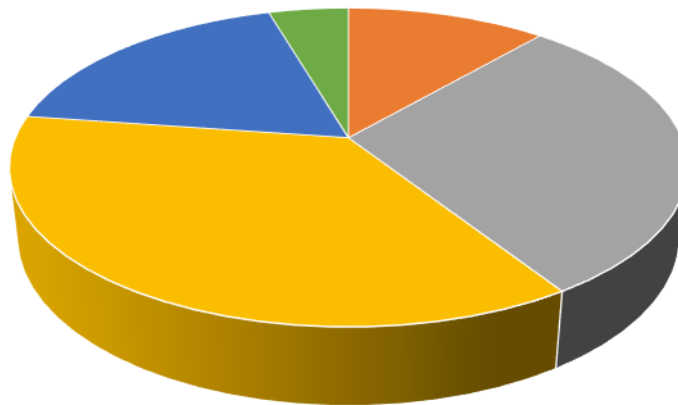
	ambulance	internát	celodenní
Klient sám			
Rodina	19	5	2
Školské poradenské zařízení	8	13	1
OSPOD	84	16	1
Škola	106	8	12
Zdravotnické zařízení	13	2	3
Soud, PMS ČR	0	0	0
jiný	5	0	0

Ambulance

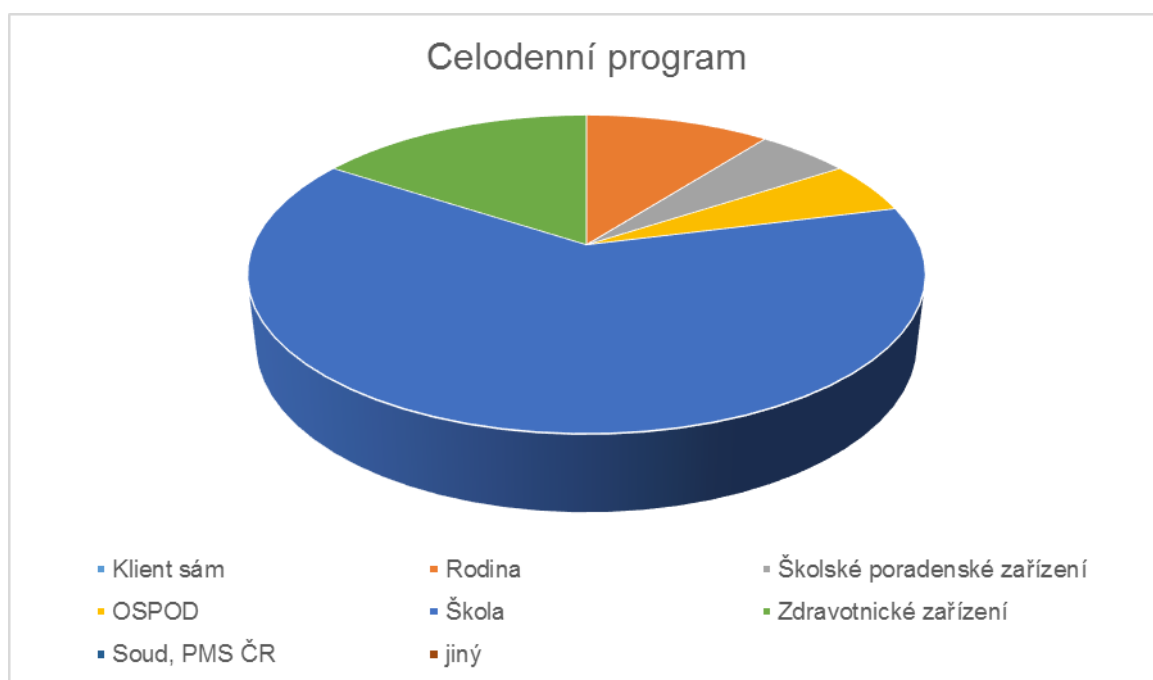

- Klient sám
- OSPOD
- Soud, PMS ČR
- Rodina
- Škola
- jiný
- Školské poradenské zařízení
- Zdravotnické zařízení

Internátní program

- Klient sám
- OSPOD
- Soud, PMS ČR
- Rodina
- Škola
- jiný
- Školské poradenské zařízení
- Zdravotnické zařízení

6. Údaje o pracovnících SVP

Jméno	vzdělání	zařazení	poznámka
Mgr. Bohdan Čermák	VŠ	speciální pedagog- etoped	Vedoucí SVP
Mgr. Lucie Jandová	VŠ	speciální pedagožka - učitelka	Zástupkyně vedoucího SVP, IO
Phdr. Zuzana Sniegoňova	VŠ	speciální pedagog - učitel	CO
Mgr.et Mgr. Jakub Tichý	VŠ	psycholog	AO, CO
Mgr. Markéta Krčmářová	VŠ	speciální pedagožka- etopedka	Mateřská dovolená
Bc. Marie Kratochvilová, DiS.	VOŠ	sociální pracovnice	AO, CO, IO
Mgr. Lenka Pivodová	VŠ	psycholožka	Mateřská dovolená
Mgr. Barbora Charvátová	VŠ	psycholožka	IO, AO – zástup za MD
Mgr. Igor Klečka	VŠ	speciální pedagog- etoped	IO, AO
Mgr. et Mgr. Aneta Hrabovská	VŠ	speciální pedagog- etoped	CO, AO – zástup za MD
Bc. Veronika Křížková	VŠ	vychovatelka	IO
Bc. Igor Viduna	VŠ	vychovatel	IO
Bc. Martin Krpec	VŠ	vychovatel	IO
Tomáš Hrstka, DiS.	VOŠ	vychovatel	CO
Mgr. Michaela Habrová	SŠ	asistent pedagoga	IO
Marek Žemla	SŠ	asistentka pedagoga	IO
Bc. Michaela Sladká	SŠ	asistentka pedagoga	IO

Celkový počet úvazků

	přepočtený počet	fyzický počet
Vedoucí SVP	1,0	1
Psycholog	2,0	2
Etoped – spec. pedagog	2,0	2
Soc. pracovnice	1,0	1
Učitel	2,0	2
Vychovatelé	4,0	4
Asistent pedagoga	2,0	4
CELKEM	14	16

Ani v letošním roce jsme se neobešli bez personálních změn. Odešla paní etopedka Dr. Jagošová na mateřskou dovolenou a paní sociální pracovnice Kateřina Havlová také na mateřskou dovolenou, v závěru roku též paní vychovatelka Bc. Bajzová a pan učitel Mgr. Starý, oba působili v zařízení pouze jeden rok. Odchodem pana Bc. Bareše došlo ke kompletní obměně na vychovatelských postech v internátním programu.

Ve vychovatelském sektoru přišli dva noví vychovatelé pan Bc. Viduna a pan Bc. Krpec, které doplnila od září noční vychovatelka paní Bc. Křížková, paní Dr. Sniegoňová nastoupila do celodenního programu na učitelský post. Aktuálně zůstává neobsazené místo asistenta pedagoga pro noční práci.

7. Údaje o dalším vzdělávání zaměstnanců SVP

etoped - studium SPP MU, Speciální pedagogika – celoživotní

vzdělávání forma navazující magisterské studium

psycholog - sebezkušenostní výcvik psychodynamický SUR

psycholožka – psychoterapeutický výcvik PCA

speciální pedagožka - studium Speciální pedagogika- celoživotní vzdělávání

speciální pedagog – studium psychologie FF MU

asistent pedagoga – probíhající studium psychologie magisterské studium pětileté - -

Psychologický ústav FF MU

sociální pracovnice - navazující magisterské studium sociální pedagogika

vychovatelka – navazující magisterské studium speciální pedagogika

etopedka – sebezkušenostní výcvik v adlerovského přístupu

8. Údaje o aktivitách a prezentaci SVP, spolupráce s dalšími subjekty

Webová prezentace obsahuje veškeré informace o fungování zařízení včetně aktuálního stavu volných kapacit.

V oblasti prezentace ve školním prostředí pokračujeme v pravidelných schůzkách na půdě jednotlivých škol při návratu klientů z programů. Naše zkušenost z individuálních prezentací hovoří o větší efektivitě tohoto systému. V letošním roce jsme se soustředili více na kontakty se školními psychology, kteří měli možnost

nahlédnout do celodenního programu na společném setkání při prezentaci tohoto doposud mladého oddělení SVP.

V celodenním programu, kdy dítě při úspěšnosti odchází do své školy ještě před celkovým ukončením programu v SVP, se nám dobře dařilo zapojit školy do práce s deníkem při předávání zpětné vazby k týdennímu hodnocení dítěte v SVP. Prezentace v třídním kolektivu je pro děti cennou, mnohdy však obtížnou překážkou při návratu.

Spolupráce s pracovníky OSPOD, pakliže jsou zapojení v práci s rodinou, je taktéž standardním bodem naší práce. Vzájemná otevřená informovanost s dodržáním etických pravidel v oblasti informací je z našeho pohledu značně důležitá, důraz klademe na týmovost a komplexnost v rámci práce s klientem.

Pokračuje dobře navázaná spolupráce s pedopsychiatry. Zkvalitnit bychom chtěli práci s PPP, kde se doposud jedná spíše o jednotlivé případy, které v rámci týmu společně řešíme.

V oblasti návazné péče pokračovala spolupráce s DÚM Brno v přebírání starší klientely. Bohužel při neprodloužení výjimky na dobrovolné programy, které toto zařízení nabízelo, vnímám nastalou situaci jako značný problém. Toto rozhodnutí může silně ovlivnit celý systém péče o mládež ve věku nad patnáct let v regionu.

Velmi dobré kontakty máme dlouhodobě se středisky výchovné péče ve Zlíně. Kroměříží i v Tršicích.

I přes skončení projektu Brno město bez hranic se podařilo, především díky aktivitě a dobrovolnickému nasazení Michaela Svobody, udržet dlouholetý program se zařízením Kociánka. Nesporné klady vzájemného setkávání dětí jsou přesně tím, o čem se sice mnoho mluví, ale v praxi méně činí. Programy jsou koncipovány recipročně a nabízejí našim klientům kontakt s reálným pohledem na život s tělesným postižením. Budeme rádi, pokud se panu Svobodovi ve spolupráci s Tomášem Pětníkem, který převzal garanci za Kociánku, podaří tento model udržet.

Další formou prezentace SVP jsou otevřené vernisáže, které probíhají v každém běhu jedné internátní skupiny. Klienti představují skrze výtvarné či jiné práce průřez pobytem i svým vývojem během pobytu v SVP.

V letošním roce proběhlo 9 souvislých dlouhodobých praxí vesměs studentů speciální pedagogiky. Studenti si během praxe projdou zpravidla všechna oddělení tak, aby získali ucelený pohled na práci v tomto typu zařízení. Proběhlo také setkání se studenty psychologie, kterým bylo představeno zařízení.

Se školami proběhlo v tomto roce 41 setkání ve formě klient - vyučující a dva školní intervenční programy s cílenou zakázkou.

Poděkování patří též Jednotě Baptistů, která vlastní ubytovací prostor v Pusté Rybné, který hojně využíváme pro potřeby delších výjezdů. Děkuji též kolegům v Doubravici nad Svitavou, jejichž zařízení využíváme ke krátkodobým výjezdům. Dále pak SŠ Kamenomlýnská, jmenovitě paní ředitelce Mgr. Sýsové, za pronájem tělocvičny.

Všem spolupracujícím subjektům bych chtěl touto formou poděkovat za práci, kterou pro děti dělají.

Výjezdové a jiné aktivity SVP

Výjezdy jsou nedílnou součástí uceleného systému práce v obou odděleních. Jsou koncipovány jako sebezkušenostní, zátěžové aktivity.

V internátní programu jde o dvě akce tohoto typu v jednom běhu.

I. výjezd je víkendový a zabývá se tématem tmelení skupiny. V prvním seznamovacím období je zaměřen na budování pozitivní atmosféry ve skupině.

II. výjezd je zaměřen na vrstevnické vztahy a fungování ve skupině. Je orientován více na fyzickou zátěž (turistika, běžecké lyžování, cyklistika).

V celodenním oddělení zařazujeme třídní výjezd v pravidelných intervalech, tak, aby každé dítě alespoň jednou absolvovalo tuto aktivitu. Náplň je stanovena na nácvik sociálních dovedností, stmelení kolektivu, nácvik sebeobsluhy, posílení fyzické zdatnosti, hledání vhodných alternativ trávení volného času – hry.

Výjezdy byly uskutečněny čtyři, v těchto termínech:

Celodenní oddělení

První víkendový výjezd ve školním roce 2016/2017 proběhl v termínu 14.10.-16.10. 2016 do Doubravice nad Svitavou. Cílem výjezdu bylo stmelení kolektivu, nácvik sebeobsluhy, posílení fyzické zdatnosti a hledání vhodných alternativ trávení volného času – hry.

V únoru 3.5.-5.2. 2017 se pak uskutečnil výjezd taktéž do Doubravice nad Svitavou. Cílem výjezdu bylo posilování kolektivu, prohlubování vztahů, nácvik sebeobsluhy, hry.

Další výjezd do Doubravice nad Svitavou se uskutečnil v termínu 21.4.-23.4. 2017. Výjezd byl zaměřen na zlepšení vztahů ve skupině, vzájemnou pomoc, hospodaření s financemi a na posilování fyzické zdatnosti.

Internátní program

První víkendový výjezd pro internátní program se uskutečnil 11.-12.9.2016 do Doubravice nad Svitavou. Cílem bylo hlubší poznání skupiny, nácvik společenského chování, přístup k přírodě, nácvik vhodného trávení volného času.

Další výjezd se uskutečnil 30.9.-3.10. 2016 též do Pusté Rybné. Cílem tohoto bylo zaměření na vrstevnické vztahy, podporu méně výrazných jedinců, zapojení do domácích povinností a na sportovní a turistické vyžití.

V termínu 12.-13.11. 2016 se uskutečnil výjezd do Mikulova. Cílem bylo stmelení skupiny, vedení k samostatnosti a zodpovědnosti a poznání klientů při fyzické zátěži.

Začátkem prosince 2.-5.12. 2016 se uskutečnil výjezd na Pustou Rybnou, kde cílem bylo zaměření na vrstevnické vztahy, hlubší poznání role mezi vrstevníky, vzájemnou komunikaci a spolupráci a celkový přístup k práci.

Další výjezd se uskutečnil 14. – 15. 1. 2017 v Doubravici nad Svitavou, kde byl cíl prohloubit vstupní téma „ Kdo jsem, s čím přicházím“ – co skupině nabízím s přesahem do druhého tématu „Rodina“ – co můžu nabídnout doma v rodině.

Čtyřdenní výjezd 3. – 6.2. 2017 v Pusté Rybné byl zacílen na vrstevnické vztahy, prohloubení poznání, komunikaci, ale také na turistické vyžití, vztah k přírodě a k práci.

Dvoudenní víkendový výjezd se uskutečnil 11.-12.3. 2017 do Doubravice nad Svitavou. Cílem bylo tmelení skupiny, nácvik společenského chování, přístup k přírodě, nácvik vhodného trávení volného času.

Další výjezd se odehrál 31.3.-3.4. 2017 v Pusté Rybné, kde bylo cílem zaměření na vztahy ve skupině, na sebeprezentaci, podporu méně výrazných klientů, učení ohleduplnosti, zapojení do chodu života na chatě.

V měsíci květnu se odehrál výjezd 6.5. – 8.5. 2017 fara Ochoz, zde bylo cílem navázání vztahů a spolupráce ve skupině, upevnění denního režimu a pravidel SVP, aktivní využití volného času, turistika – fyz. zátěž během výletu.

Poté následoval výjezd v termínu 19. - 21. 6. 2017 Jedovnice, tento byl zaměřen na téma budoucnosti, vztahy mezi klienty, sebepoznání a celodenní výlety.

Závěrečným výjezdem pro rok 2016/2017 byl dvoudenní výlet do Jihlavské Zoo a to v období 25.-27.6. 2017, program výjezdu byl zaměřen na téma budoucnosti, sebepoznání, vzájemné spolupráce, vztahu k přírodě a péče o zvířata.

Všechny uskutečněné výjezdy proběhly bez úrazů a komplikací a maximálně splnily svůj cíl.

Z dalších pravidelných aktivit je třeba zmínit pravidelné sportování v tělocvičně na Střední škole v ulici Kamenomlýnské, návštěvy bazénu v Kohoutovicích, návštěvy lanového centra Lesné, kde máme domluven reciproční program, kdy děti za práci mohou centrum využít k zábavě, pravidelné bruslení v zimním období na stadionku v Jundrově. K pravidelným činnostem patří i návštěvy technického muzea, Anthroposu, vida centra či dalších kulturních možností, které Brno pro děti nabízí.

9. Závěr

Středisko výchovné péče Brno nabízí komplexní péči o děti s potížemi v oblasti chování. Jako stěžejní považuji stabilitu zařízení a ucelenost systému, který nabízíme. Vznik standardů, které nám potvrdily správnost přístupu, umožnil další zkvalitnění péče. Zařízení se dále profiluje, což považuji za správný směr. Nechceme dělat vše na sedmdesát procent. Směřování celodenního oddělení směrem k prvnímu stupni se ukázalo jako prospěšné, tento program nabízí rodinám vhodnou formu práce na sobě bez nutnosti vytrhnout dítě z rodinného prostředí. Návaznost jednotlivých programů v jednom zařízení vidím z dlouhodobého pohledu také jako prospěšné, i při sebelepším předání dítěte mizí potenciál znalosti minulosti rodiny i zařízení.

Přechod v internátním programu k nevýkonovému systému hodnocení je pozvolný. I přes potíže se zaváděním nového přístupu jsem přesvědčen, že jdeme správnou cestou.

S naplněností zařízení nebyl problém po celý rok. Za to patří poděkování dobré práci ambulantního oddělení i vytvořenému povědomí o práci SVP v širším okolí.

Jako problematickou vidím narůstající fluktuaci na vychovatelských postech, zejména v oblasti asistentů pedagoga na noční práci. Zde po změně potřebného vzdělání došlo k silnému rozporu v tom, co zařízení nabízí a co požaduje. Finanční ohodnocení této poměrně složité činnosti je tristní.

V oblasti materiální je zařízení stále před nutnou rekonstrukcí interiéru internátního prostoru. Letos se podařilo vyměnit dosloužilý koberec v klubovně a opatřit dřevěnou stěnu této naší centrální a tedy notně vytížené místnosti novým nátěrem. Přes letní výlukou údržbáři opravili nejnnutnější záležitosti, za což jim patří poděkování, stejně jako za práci po celý rok.

Celkově bych chtěl poděkovat za dobrou a kvalitní práci všem zaměstnancům SVP, vedení DÚM za podporu naší činnosti i všem lidem, kteří se podílejí na chodu zařízení.

V Brně 16.9.2017

Mgr. Bohdan Čermák
Vedoucí SVP BRNO